

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 20 päivänä huhtikuuta 2021

315/2021

Maa- ja metsätalousministeriön asetus elintarvikevalvonnasta

Maa- ja metsätalousministeriön päätöksen mukaisesti säädetään elintarvikelain (297/2021) 22 §:n 2 momentin ja 49 §:n 1 momentin nojalla:

1 luku

Soveltamisala

1 §

Soveltamisala

Tässä asetuksessa säädetään hyväksytyyn elintarvikehuoneiston ja itujen alkutuotantopaikan hyväksymispäätöksestä sekä lihantarkastuksesta ja siihen liittyvistä toimenpiteistä.

Tällä asetuksella täydennetään komission delegoidun asetuksen (EU) 2019/624 ja komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2019/627 vaatimuksia. Lisäksi tällä asetuksella säädetään edellä mainittujen asetusten mahdollistamista kansallisista poikkeuksista.

2 luku

Hyväksymispäätökset

2 §

Itujen alkutuotantopaikan hyväksymistä koskeva päätös

Itujen alkutuotantopaikan hyväksymispäätöksestä on käytävä ilmi:

- 1) toimijan nimi ja yhteystiedot;
- 2) toimijan yritys- ja yhteisötunnus, tilatunnus tai asiakastunnus, taikka näiden puuttessa henkilötunnus;
- 3) alkutuotantopaikan nimi ja yhteystiedot;
- 4) alkutuotantopaikan käyntiosoite ja kunta;
- 5) päätöksen perusteena käytetyt hakemusasikirjat;
- 6) tiedot hyväksytyistä tai ehdollisesti hyväksytyistä toiminnoista;
- 7) tehdyt tarkastukset;
- 8) selvitys toimijan kuulemisesta;
- 9) mahdollisten tutkimusten ja selvitysten tulokset;

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 852/2004 (32004R0852); EYVL N:o 226, 25.6.2004, s. 3–21
Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 853/2004 (32004R0853); EYVL N:o 226, 25.6.2004, s. 22–82
Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2017/625 (32017R0625); EUVL L 95, 7.4.2017, s. 1–142
Komission delegoitu asetus (EU) 2019/624 (32019R0624); EUVL L 131, 17.5.2019, s. 1–17
Komission delegoitu asetus (EU) 2019/625 (32019R0625); EUVL L 131, 17.5.2019, s. 18–30
Komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2019/627 (32019R0627); EUVL L 131, 17.5.2019, s. 51–100
Komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2020/2235 (32020R2235); EUVL L 442, 30.12.2020, s. 1–409
Komission asetus (EU) N:o 210/2013 (32013R0210); EUVL L 68, 12.3.2013, s. 24–25

10) mahdollisesti annetut määräykset tai toimintaa koskevat ehdot taikka kiellot ja niiden perustelut.

Jos itujen alkutuotantopaikka on hyväksytty ehdollisesti, päätöksestä on käytävä ilmi edellä 1 momentissa edellytetyt tiedot. Ehdollisessa hyväksymisessä on noudatettava Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2017/625 148 artiklan 4 kohdan ehtoja.

3 §

Hyväksymistä edellyttävän elintarvikehuoneiston hyväksymistä koskeva päätös

Elintarvikehuoneiston hyväksymispäätöksestä on käytävä ilmi:

- 1) toimijan nimi ja yhteystiedot. Lisäksi toimijan kotikunta silloin, kun toimijalla on liikkuva elintarvikehuoneisto;
- 2) toimijan yritys- ja yhteisötunnus tai sen puuttuessa henkilötunnus;
- 3) elintarvikehuoneiston nimi ja yhteystiedot;
- 4) elintarvikehuoneiston käyntiosoite ja kunta lukuun ottamatta liikkuvaa elintarvikehuoneistoa;
- 5) päätöksen perusteena käytetyt hakemusiakirjat;
- 6) tiedot hyväksytyistä tai ehdollisesti hyväksytyistä toiminnoista;
- 7) pyydetyt lausunnot;
- 8) tehdyt tarkastukset;
- 9) selvitys toimijan kuulemisesta;
- 10) mahdollisten tutkimusten ja selvitysten tulokset;
- 11) mahdollisesti annetut määräykset tai toimintaa koskevat ehdot, kiellot, mukautukset ja poikkeukset sekä niiden perustelut.

Jos elintarvikehuoneisto on hyväksytty ehdollisesti Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2017/625 148 artiklan 4 kohdan mukaisesti, päätöksestä on käytävä ilmi edellä 1 momentissa edellytetyt tiedot.

3 luku

Lihantarkastus ja siihen liittyvät toimenpiteet

4 §

Teurastamon ja poroteurastamon henkilökunta

Ruokavirasto voi sallia, että siipikarjan ja tarhattujen jäniseläinten teurastamon henkilökunta avustaa virkaeläinlääkäreitä lihentarkastuksessa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2017/625 18 artiklan 3 kohdan mukaisesti. Lihentarkastuksessa voivat avustaa vain henkilöt, jotka suorittavat hyväksytysti virkaeläinlääkärin järjestämät suoritusarvioinnit.

Aluehallintovirasto voi sallia, että poroteurastamon henkilökunta avustaa virkaeläinlääkäreitä *post mortem* -tarkastuksessa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2017/625 18 artiklan 3 kohdan ja komission delegoidun asetuksen (EU) 2019/624 12 artiklan 1 kohdan c alakohdan mukaisesti.

5 §

Pienteurastamoiden post mortem -tarkastuksen poikkeukset

Komission delegoidun asetuksen (EU) 2019/624 7 artiklan 1 kohdan b alakohdan ja komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2019/627 13 artiklan 2 kohdan nojalla Ruokavirasto voi pienteurastamon hakemuksesta ottaa käyttöön edellä mainittujen kohtien mahdollistamat virkaeläinlääkärin läsnäoloa ja *post mortem* -tarkastuksen ajankohtaa koskevat

poikkeukset pienteurastamossa, jossa teurastetaan vuosittain enintään 3 000 eläinyksikköä sorkka- ja kavioeläimiä tai 200 000 siipikarjaan kuuluvaa lintua.

6 §

Raadonavaus

Virkaeläinlääkärin on tehtävä teurastamossa ja prototeurastamossa raadonavaus kaikille itsestään kuolleille eläimille, mukaan lukien kuljetuksen aikana itsestään kuolleet eläimet. Lisäksi virkaeläinlääkärin on tehtävä raadonavaus eläinten hyvinvointiin liittyvistä syistä lopetetuille eläimille, jos niissä epäillään eläimestä ihmiseen tai toiseen eläimeen tarttuvaa tautia. Siipikarjasta ja tarhatuista jäniseläimistä voidaan vaihtoehtoisesti tutkia edustava otos.

7 §

Elintarvikeketjutietojen toimittamista koskeva poikkeus

Pienteurastamossa toimivan virkaeläinlääkärin luvalla elintarvikeketjutietoja ei tarvitse toimittaa pienteurastamoon, vaan ne voidaan säilyttää pienteurastamon yhteydessä olevalla alkuperätilalla. Järjestely on mahdollinen vain kyseisellä alkuperätilalla kasvatettujen eläinten osalta.

8 §

Rekisteröinnin ja eläinten merkintöjen puutteista ilmoittaminen

Virkaeläinlääkärin on ilmoitettava puutteellisesti merkityistä tai rekisteröidyistä eläimistä viipymättä aluehallintovirastolle.

9 §

Tarhatun riistan ante mortem -tarkastusta koskevat poikkeukset

Tarhatun riistan *ante mortem* -tarkastus voidaan tehdä enintään 28 vuorokautta ennen teurastusta komission delegoidun asetuksen (EU) 2019/624 6 artiklan 5 kohdan mukaisesti.

Ante mortem -tarkastus voidaan jättää tekemättä 1.5.–30.9. välisenä aikana komission delegoidun asetuksen (EU) 2019/624 12 artiklan 1 kohdan b alakohdan mukaisesti sellaisille yksittäisille poroille, jotka asettuvat poronhoitoalueella viljelyksille tai pihoille ja joita ei saada kiinni eikä palaamaan niiden luontaisille laidunalueille ja jotka lopetetaan am-pumalla.

10 §

Post mortem -tarkastukseen liittyvät toimenpiteet

Ruho ja elimet on hylättävä kokonaan silloin, kun

1) todetaan jokin sellainen seikka, jonka perusteella eläin olisi pitänyt hylätä *ante mortem* - tarkastuksen perusteella;

2) todetaan, että eläin on teurastettu eläimelle annetun lääkkeen varoajan aikana. Eläinten lääkitsemisestä annetun lain (387/2014) 12 §:n 2 momentin mukaan hätäteurastetun eläimen ruhoa ja muita elintarvikkeeksi kelpaavia eläimen osia ei kuitenkaan hylätä muun kuin estrogeenisesti, androgeenisesti tai gestageenisesti vaikuttavaa ainetta tai beeta-agonisteja sisältävän lääkkeen varoaikana, edellyttäen, että lain 12 §:n 3 momentin ehdot täyttyvät.

Seuraavat elimet on hylättävä:

- 1) yli viisivuotiaiden hevoseläinten maksa ja kaikenikäisten hevoseläinten munuaiset;
- 2) yli neljävuotiaiden nautojen munuaiset;
- 3) yli vuoden ikäisten luonnonvaraisten hirvieläinten maksa ja munuaiset;
- 4) luonnonvaraisten jäniseläinten munuaiset.

11 §

Leimasinten säilytys ja ruhojen leimaus

Käsiteltävät terveysmerkkileimasimet on säilytettävä virkaeläinlääkärin valvonnassa.

Ruho saadaan leimata vasta *post mortem* -tarkastuksessa hylättyjen osien poistamisen jälkeen.

12 §

Hyväksytyn lihan erityiset käsittelyvaatimukset

Virkaeläinlääkärin on määrättävä liha kuumennettavaksi tai pakastettavaksi silloin kun se on tarpeen elintarviketurvallisuuden takaamiseksi.

Kuumennettavaksi määrätty liha tai sitä sisältävät valmisteet on kuumennettava Suomessa sijaitsevassa lihavalmisteiden valmistukseen hyväksytyssä elintarvikehuoneistossa kauttaaltaan vähintään 70°C:seen. Pakastettavaksi määrätty liha on pakastettava Suomessa sijaitsevassa lihan pakastamiseen hyväksytyssä elintarvikehuoneistossa.

Virkaeläinlääkärin on määrättävä liha kuumennettavaksi muun muassa silloin, kun

1) eläin on peräisin pitopaikasta, jota koskee todetun tai epäillyn salmonellatartunnan takia tehty päätös taudin leviämisen estämiseksi. Vaatimus ei koske eläimiä, jotka ovat peräisin pitopaikan sellaisesta epidemiologisesta yksiköstä, joka on todettu salmonellatartunnasta vapaaksi ja johon eläinterveysviranomainen on myöntänyt poikkeusluvan kiellosta viedä eläimiä pois pitopaikasta;

2) *post mortem* -tarkastuksen yhteydessä suoritettua bakteriologisessa tutkimuksessa on todettu salmonella muusta kuin steriilistä lihaksen sisältä otetusta näytteestä;

3) salmonellavalvontaohjelmaan kuuluvan lintuerän salmonellatutkimustulokset eivät ole käytettävissä tai lintuerässä on todettu salmonellabakteeri.

13 §

Erityisesti käsiteltäväksi määrätyn lihan merkintävaatimukset

Edellä 12 §:ssä kuumennettavaksi määrätty liha on merkittävä lisämerkinnällä KUUMENNUS. Pakastettavaksi määrätty liha on merkittävä lisämerkinnällä PAKASTUS. Lisämerkintöjen kirjainten tulee olla vähintään 1,5 senttimetriä korkeita isoja kirjaimia.

Lisämerkinnät on painettava ruhossa tai ruhon osissa terveysmerkkien välittömään läheisyyteen. Pakatun tai käärityn lihan osalta lisämerkintöjen on oltava kääreissä tai pakauksissa olevien tunnistusmerkkien välittömässä läheisyydessä.

Lisämerkintää ei käytetä enää kuumennus- tai pakastuskäsittelyn jälkeen.

14 §

Lihantarkastuksesta annettavat tiedot

Sen lisäksi mitä komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2019/627 39 artiklassa säädetään, virkaeläinlääkärin on toimitettava elintarvikelain 42 §:n tarkoittamalle asianosaiselle tiedot lihantarkastuksessa hylätyistä eläimistä ja lihasta sekä hylkäysten syyt ja lihalle määrätty erityiset käsittelyt.

Elintarvikelain 42 §:n mukaisessa kirjallisessa lihantarkastuspäätöksessä on oltava seuraavat tiedot:

- 1) päätöksen tehnyt viranomainen ja päätöksen tekemisen ajankohta;
- 2) asianosaiset, joihin päätös välittömästi kohdistuu;
- 3) riittävät eläin- tai eräkohtaiset yksilöintitiedot;
- 4) päätöksen kohteena olevien ruhojen tai lihan määrä;
- 5) hylkäyssyy tai miten asia on muutoin ratkaistu;
- 6) sen henkilön nimi ja yhteystiedot, jolta asianosainen voi pyytää tarvittaessa lisätietoja päätöksestä.

Silloin kun teurastamo- tai poroteurastamotoimija on lain tarkoittama asianosainen, jolle kirjallinen lihantarkastuspäätös ja 1 momentissa tarkoitettut tiedot annetaan, virkaeläinlääkärin on todennettava, että teurastamo- tai poroteurastamotoimija toimittaa kyseiset tiedot alkutuotannon toimijalle.

15 §

Virallisen valvonnan kirjaaminen

Sen lisäksi, mitä komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2019/627 39 artiklassa säädetään, virkaeläinlääkärin on kirjattava:

- 1) tiedot puutteellisesti merkityistä ja rekisteröidyistä eläimistä;
- 2) virkaeläinlääkärin myöntämät poikkeusluvat koskien elintarvikeketjutietojen toimitamisajankohtaa;
- 3) 14 §:ssä luetellut lihantarkastuksesta annettavat tiedot;
- 4) raadonavausten tulokset;
- 5) lihantarkastukseen liittyvät toimenpiteet.

Edellä tämän asetuksen 14 §:ssä luetellut lihantarkastuksesta annettavat tiedot sekä 6 §:n mukaisten raadonavausten tulokset on säilytettävä kuusi vuotta.

16 §

Lihantarkastusyhteenvedo

Teurastamossa toimivan virkaeläinlääkärin on laadittava lihantarkastuksesta kalenterikuukausittain teurastamokohtainen yhteenvedo. Kuukausiyhteenvedo on toimitettava Ruokavirastolle seuraavan kuukauden kymmenen ensimmäisen arkipäivän aikana. Lisäksi virkaeläinlääkärin on laadittava ja toimitettava vuosiyhteenvedo seuraavan vuoden tammi-kuun aikana Ruokavirastolle.

Poroteurastamossa toimivan virkaeläinlääkärin on vastaavasti laadittava ja toimitettava kuukausi- ja vuosiyhteenvedot aluehallintovirastolle, jonka on toimitettava vuosiyhteenvedo Ruokavirastolle.

Ruokaviraston on vuosittain julkaistava koonnos lihantarkastuksesta.

4 luku

Voimaantulo

17 §

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan 21 päivänä huhtikuuta 2021.

Tällä asetuksella kumotaan maa- ja metsätalousministeriön asetus lihantarkastuksesta (2/2020).

315/2021

Helsingissä 13.4.2021

Maa- ja metsätalousministeri Jari Leppä

Erityisasiantuntija Anna-Maija Grönlund